

Çilleci akym

Category: Kitapcy, Publisistika

написано kitapcy | 26 января, 2025

Çilleci akym ÇILLEÇI AKYM

Şu ýazgyny ýazmagyň pikirini kän wagtdan bări edip gelýärdim. Döwlet Bahçeliniň we onuň yzyndan Erdoganýň «täze kürt çözgüdi» temasyny birhili etdiler-de orta atanlaryndan soň ýazmaly boljakdygyny pikir etdim. Kämahal akymyň tersine kürek aýlamaly bolýar...

Adorno şeýle diýipdir: «Teoriýa dar dünýägaraýyşly bolmadyk her bir zadyň adyndan gürläp bilyär».

Başlaberjek onda:

Ömrümüz kapitalizmiň adamy we jemgyýeti ruhy taýdan çökerden, çüýreden tankydy bilen geçdi. Yaşaýsy bölek-bücek eden monopolýaçy kapitalizm hakyndaky garaýyşlarymyzyň doğrulygy babatda sindizem şübhäm ýok. Emma şunuň üstünde durmalydygymyzy pikir edýarin.

Tankyt edýän zadımyzy iň bolmanda ýurdumyzda özgertmek babatda nämüçin üstünlik gazanyp bilmedik, güýjümiz ýeterlik bolmady? Öñe süren tezislerimiz, göreşimiz, hereketlerimiz halkda nämüçin mynasyp goldawyny tapmadı?

Ýogsam bolmasa... Bu ýurt üçin şahsy bähbidini pikir etmän müňlerçr rewolýusioner jan berdi, türmede ýatdy, işsiz galdy. Ýurtdaky köpcülik bu ýaş cepçi idealistlere gaňrylybam seretmedi, elmydama diýdimzor syýasy häkimiýete boýun egdi. Elmydama jellady alkyşlady, hemise atlary aýry-aýry bolsa-da, şol bir saýlaw seçgilerini etdi! Nämüçin?

Dünýäni özgertmek babatda azmymyz, gaýratymyz, islegimuz bardygyna garamazdan, dünýäni dogry düşündirip bilme babatda şobır tagallany görkezmedikmi? Ýeke-täk bil baglayán zadymyz bolan proletariatyň taryhy roly garaşylşy ýaly bolup çykmadymy?

Soraglar köp...

Hökman çagşar diýlen, jähennem hasaplanan kapitalizm ömrünü «tüýsüni» üýtgedip dowam etdi durdy.

Bu ýazýanlarymyň «täze kürt çözgüdine» näme dahly bar?

Freýdçi psihoanalitiki çekişmäni-de etmeli:

* * *

Zuhd (zahyt), çilleçilik...

Köplenç magnawy sepgitlere ýetmek maksady bilen, dünýewi zowky-sapalardan daşda durmak bilen häsiýetlendirilen ýasaýış-durmuş terzi... Buddizm, induizm, hristianlyk, iudaizm, yslamyýet ýaly birnäçe dini we pelsepewi tradisiýada çille çekmek däbi bar...

A ideologiyalar näme? Narkotiki täsirlenme ýaly täsirini ýetirip bilyän çilleci ideologiýa barmy? Ya-da amallary zahyt bolan bolan syýasy hereketler?

Meselem, işçileri aşa bişen görmek, beýgeltmek, zähmeti fetişistleşdirmek çilleci ideologiýamy?

Zynjyrlaryndan sypyp bizi-de azatlyga çykarar diýlen proletariat tersine biziň özümizi zynjyrlara baglap goýaýdymy? Kapitalizmiň krizislerinden peýdalanylý, dünýäni «jennete» öwrüp bilmezligimizde munuň täsiri barmy?

Çyndanam... Dünýäni özgertme babatda azmymyz bardy-da, ony dogry düşündirme babatda tagallamyz ýokmudy?

Ideologiki hoşniýetsizligi, fanatikligi aňlatmak üçin ulanylan «syýasy doğruçyllyk» bizi boýun egdirdimi?

Uzatmaýyn:

Täzeden radikal pikir öwürmä, tankydy formula mätäçligimiz

bar.

Gürrüňsiz, teoriýadır praktikanyň gymmatyny pese gaçyrmalyň, sapak alalyň. Elemente, jisim görnüşine getirilen, saýrylaşdyrylan adamy gazanma göreşimizi dowam etdireliň.

Indi çepçi-syýasy kürt hereketi barada aýdalyň...

Reallygyň bagjygyny açalyň:

* * *

PKK-niň elli ýyllyk agressiýa jeňbazçylykly prosesiniň gürrüňini edýärис. Gan akdyrmagyny, gan ýitgisini dowam etdirip geldi. Häzirem şeýle...

Her ganly teraktda öz-özüme şu soragy berdim: Bjuzuň käbir çepçi akymalarymyz ýaly bularam kösençlikden, horlukdan keýp alýarmy? Ölümü mukaddesleşdirýän «Kürdüstan İşçiler partiýasy» – PKK ýa-da kürt syýasaty çilleci akymmy?

Ölümü mazamlap ýaş juwanlary mazara itermekden ýadamadamy? Haýp dälmى, şindizem ýaşajyk oglanylaryň öz mazarlaryny özlerine gazdyryar... Ýene näçe müň adamy gurban berjeklerkä? Añ-beýni ölümünü başdan geçirýärler. Ýarag bilen üstünlik gazanyp bilmejekdiklerini kejeňeklik bilen göresleri gelenokmyka?

Bolup duran zatlaryň üýtgewsiz we ömürlik däldigini nädip aňşyranolalar? Dünýädäki bulara meňzeş gaty köp syýasy akym legallaşmagy saýlap aldy. Añ-düşünje taýdan rehberlige (ýolgörkezijilige) mätäçlikleri bar.

Seretseňizläň gelip ýeten ýerlerine: ABŞ-nyň ätiýaçlyk harby güýjüne öwrüldi duruberdi! Olar imperializmiň Ýakyn Gündogar sakçylygyny etmekden gutulmasa bolmaýar. Ýaragy taşlap türk halky bilen birleşmekden başga ýeke-täk halas boluş ýollary bar: Çilleci durmuşy dowam etdirip, ölüme gitmek...

Soner YALÇYN.

«SÖZCÜ» gazeti, 11.10.2024 ý. Publisistika